

Sinilimijäkälä

Kalkgytterlav

Fuscopannaria praetermissa

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Sinilimijäkälä on suomumainen jäkälä, jonka suomut ovat 1–3 mm levyisiä, paksuja, melko pyöreitä, hampaisia ja yleensä tiiviisti kasvualustaan kerrostuneita. Sinilimijäkälän suomujen yläpinta on ruskea tai lähes musta ja niiden reunat usein valkoisia ja villakarvaisia. Liuskojen reunoissa on runsaasti pikkuliuskkoja, jotka ovat tavallisesti sormimaisia, enemmän tai vähemmän pystyjä ja esiin työntyviä. Sorediot puuttuvat. Kotelomaljat ovat harvinaisia. Sinilimijäkälä muistuttaa silmälläpidettävää sammaljäkälää (*Massalongia carnosa*) ja suomulimijäkälää (*Vahliella leucophaea*). Sinilimijäkälä on ulkonäöltään melko vaihteleva, parhaita tunto-merkkejä ovat tiivis kasvutapa sammalien päällä sekä liuskojen reunojen sormimaiset pikkuliuskat.

Elinympäristö ja levinneisyys

Sinilimijäkälä kasvaa sammalilla tai maassa kalkkipitoisilla ja ultraemäksisillä paikoilla, harvemmin suoraan kivellä tai sammaloituneilla puiden tyvillä. Joskus laji kasvaa myös laholla ja palaneella puulla. Sinilimijäkälää esiintyy lähes koko Suomessa harvinaisena, maan pohjoisosissa laji on kuitenkin yleisempi kuin etelässä, laji on kuitenkin suurimassa osassa Suomea alueellisesti uhanalainen.

Nykytila ja uhkatekijät

Sinilimijäkälä on taantunut kaivannaistoiminnan, ilmansaasteiden ja metsätalouden takia. Metsätalouden toimista haittaa on aiheutunut varsinkin puuston, etenkin kuusten, istutuksista lajin kasvupaikoille. Samat asiat uhkaavat sinilimijäkälää edelleen, lisäksi rakentaminen voi uhata joitain kasvupaikkoja.

Hoitosuositukset

Sinilimijäkälän kasvupaikat tulisi rajata kaivannaistoiminnan, maanmuokkausten ja rakentamisen ulkopuolelle. Kasvupaikat tulisi huomioida puuston istutusten yhteydessä jättämällä kasvupaikalla riittävän laaja alue istutusten ulkopuolelle.

Lähteet

Stenroos, S., Ahti, T., Lohtander, K. & Myllys, L. (toim.) 2011: Suomen jäkäläopas. — Norrlinia 21: 1–534.

Kuva: Jouko Rikkinen, CC-BY-NC-4.0 laji.fi